

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ**

ΤΜΗΜΑ : Α1 Επανεξέτασης
Ταχ. Δ/ση : Αριστογείτονος 19
Ταχ. Κώδικας : 176 71 - Καλλιθέα
Τηλέφωνο : 2131604534
Φαξ : 2131604567

Καλλιθέα, 12/07/2019

Αριθμός απόφασης: 2272

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170), όπως ισχύει.

β. Του άρθρου 11 της Δ. ΟΡΓ. Α 1036960 ΕΞ 2017/10.03.2017 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 968/22.3.2017) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)».

γ. Της ΠΟΛ. 1064/12.4.2017 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 1440/27.4.2017).

2. Την ΠΟΛ. 1069/4.3.2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.8.2016 (ΦΕΚ Β' 2759/1.9.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».

4. Τη με ημερομηνία κατάθεσης **01/04/2019** και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανή προσφυγή του ..... του ....., **ΑΦΜ** ....., Δ.Ο.Υ. Ρόδου, κατοίκου, κατά δήλωσή του με την ενδικοφανή προσφυγή του, ..., Ηνωμένου Βασιλείου, ..., κατά της υπ' αριθμ. πρωτ. .... /2019 αρνητικής απάντησης του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Ρόδου επί της από 21-12-2018 ταυτάριθμης αίτησης, και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα.

5. Την υπ' αριθμ. πρωτ. .... /2019 αρνητική απάντηση του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Ρόδου επί της από 21-12-2018 ταυτάριθμης αίτησης του προσφεύγοντος για εκκαθάριση της δήλωσής του ΦΕΠΦ φορολογικού έτους 2017 (με επιφύλαξη) ως φορολογικού κατοίκου αλλοδαπής, της οποίας ζητείται η ακύρωση, άλλως η τροποποίηση.

6. Τις απόψεις του Προϊσταμένου της ανωτέρω φορολογικής αρχής.
7. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α1, όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

*****

Επί της με ημερομηνία κατάθεσης από **01/04/2019** και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανούς προσφυγής του ..... του ....., **ΑΦΜ** ....., η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα, και μετά τη μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμεστε τα ακόλουθα:

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. ....../2019 αρνητική απάντηση του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Ρόδου απορρίφθηκε η από 21-12-2018 ταυτάριθμη αίτηση του προσφεύγοντος για εκκαθάριση της δήλωσής του φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων (ΦΕΦΠ) φορολογικού έτους 2017 (με επιφύλαξη) ως φορολογικού κατοίκου αλλοδαπής, ώστε να μη θεωρείται για το εν λόγω έτος από τη Φορολογική Διοίκηση φορολογικός κάτοικος Ελλάδας.

Συγκεκριμένα, ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. ΡΟΔΟΥ αφού **έλαβε υπόψη** του α) τις διατάξεις των άρθρων 4 και 39 του ν.4172/13, των ΠΟΛ. 1069/15 και 1112/17, β) τα στοιχεία του μητρώου του taxis από τα οποία προκύπτει ότι ο προσφεύγων από 01/09/2013 έχει προβεί σε έναρξη δραστηριότητας «Άλλα καταλύματα» και «Υπηρεσίες ενοικίασης ακινήτου που προορίζεται για κατοίκηση», γ) τα δηλωθέντα ποσά στο έντυπο Ε3 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων (ΦΕΦΠ) φορολογικού έτους 2017 καθώς και δ) το με α/α ...../2013 ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωσης που έχει κατατεθεί στη Δ.Ο.Υ., **έκρινε** ότι ο προσφεύγων ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα και ορθώς φορολογείται το εισόδημά του με βάση το άρθρο 21 του ν.4172/13. Επίσης, έκρινε ότι η παροχή υπηρεσιών επιβάλλει την εκ του σύνεγγυς παρακολούθηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας που ασκείται καθ' όλη την τουριστική περίοδο που υπερβαίνει τους έξι μήνες και ειδικά όταν είναι ενεργή όπως αποδεικνύεται από το Ε3 της δήλωσης. Ως εκ τούτου η δήλωση εισοδήματος φορολογικού έτους 2017 δεν δύναται να εκκαθαριστεί, ως φορολογικού κατοίκου αλλοδαπής.

Με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή του και με το αριθ. πρωτ. ΔΕΔ .....ΕΙ 2019/17-05-2019 (αρ. πρωτ. ....../2019 Δ.Ο.Υ ΡΟΔΟΥ) συμπληρωματικό του υπόμνημα, ο προσφεύγων ζητά την ακύρωση, άλλως την τροποποίηση της ως άνω υπ' αριθμ. πρωτ. ....../2019 ρητής αρνητικής απάντησης του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Ρόδου, με σκοπό να πραγματοποιηθεί η εκκαθάριση της φορολογικής του υποχρέωσης, ως φορολογικού κατοίκου αλλοδαπής, προβάλλοντας, συνοπτικά, τους ακόλουθους λόγους:

1) Δεν έχει τη μόνιμη του κατοικία στην Ελλάδα, αλλά στο Ηνωμ. Βασίλειο, όπου εργάζεται και διαμένει μόνιμα με τη σύζυγό του, ... του ..... και τα δύο ενήλικα τέκνα τους, τον ....., 19 ετών ο οποίος σπουδάζει στο πανεπιστήμιο του Dundee και τον ....., 18 ετών, ο οποίος πηγαίνει ακόμη σχολείο στο Manchester. Τόσο ο ίδιος από το έτος 2012 όσο και η σύζυγός του από το 2016

εργάζονται συνεχώς ως ιδιωτικοί υπάλληλοι στην εταιρεία ....., με αντικείμενο ενασχόλησης τα συνταξιοδοτικά ζητήματα.

2) Το επίκεντρο των ζωτικών, επαγγελματικών και κοινωνικών συμφερόντων του βρίσκεται στο Ηνωμένο Βασίλειο, η δε βραχυχρόνια εκμίσθωση της ακίνητης συνιδιοκτησίας του και της συζύγου του στο νησί της Ρόδου συνιστά μεν ατομική επιχείρηση και όχι άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας υπό την έννοια του αρ. 21 του ΚΦΕ και δεν συνεπάγεται δε, άνευ ετέρου, μεταφορά της φορολογικής του κατοικίας στην Ελλάδα.

3) Δεν έχει ούτε τη συνήθη διαμονή του στην Ελλάδα καθώς η σχέση του περιορίζεται στη βραχυχρόνια εκμίσθωση της ιδιόκτητης εξοχικής κατοικίας που διατηρεί στη Ρόδο. Οι σχετικές συνεννοήσεις και συναλλαγές με τους μισθωτές διενεργούνται εξ' αποστάσεως από το Ην. Βασίλειο, διαδικτυακά και μέσω τραπεζικού συστήματος. Επισκέπτεται την Ελλάδα για ελάχιστες μέρες κάθε χρόνο, οι οποίες δεν ξεπερνούν σε καμία περίπτωση τις 183 μέρες συνολικά, ώστε να θεωρείται μόνιμος κάτοικος Ελλάδος, υπαγόμενος για το σύνολο των εισοδημάτων του στη φορολογική δικαιοδοσία της,

4) Η απόκτηση εισοδήματος από βραχυχρόνια εκμίσθωση κατοικίας στην Ελλάδα δεν προϋποθέτει τη φυσική παρουσία του στην Ελλάδα, άρα δεν αναιρεί το γεγονός ότι είναι φορολογικός κάτοικος αλλοδαπής.

5) Επικαλείται τις πρόσφατες αποφάσεις με αρ. πρωτ. 2797/2017, 3257/2017, 3285/2018 και 3297/2018 της ΔΕΔ, όπου δέχθηκαν πως ο ασκών ατομική επιχείρηση εκμετάλλευσης τουριστικής κατοικίας στην ΡΟΔΟ, μπορεί να είναι φορολογικός κάτοικος Πολωνίας, Ηνωμένου Βασιλείου, Ελβετίας, με υποχρέωση την δήλωση και φορολόγηση στην Ελλάδα, μόνο του εισοδήματος που απέκτησε στην Ελλάδα και όχι και το παγκόσμιο εισόδημά του.

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου ΙΙΙ παρ. 1-2 ν.δ. 2732/1953 (Σύμβαση για την Αποφυγή της Διπλής Φορολογίας μεταξύ της Ελλάδας και του Ηνωμένου Βασιλείου, **ΣΑΔΦ-Ηνωμένο Βασίλειο**),: «1. Τα βιομηχανικά ή εμπορικά κέρδη **επιχειρήσεως του Ηνωμένου Βασιλείου δεν θα υπόκεινται εις τον Ελληνικόν φόρον εκτός αν η επιχείρησις διεξάγη εμπόριον ή εργασίαν εν Ελλάδι δια μονίμου εν αυτή εγκαταστάσεως**. Αν διεξάγη εμπόριον ή εργασίαν ως προελέχθη δύναται να επιβληθή υπό της Ελλάδος φόρος επί των κερδών τούτων, αλλά μόνον δια το μέρος αυτών το οποίον θεωρείται ότι ανήκει εις την μόνιμον αυτήν εγκατάστασιν. 2. Τα βιομηχανικά ή εμπορικά κέρδη Ελληνικής επιχειρήσεως δεν θα υπόκεινται εις τον φόρον του Ηνωμένου Βασιλείου εκτός αν η επιχείρησις διεξάγη εμπόριον ή εργασίαν εν τω Ηνωμένω Βασιλείω δια μονίμου εν αυτώ εγκαταστάσεως. Αν διεξάγη εμπόριον ή εργασίαν ως προελέχθη, δύναται να επιβληθή υπό του Ηνωμένου Βασιλείου φόρος επί των κερδών τούτων αλλά μόνον επί του μέρους αυτών το οποίον θεωρείται ότι ανήκει εις την μόνιμον αυτήν εγκατάστασιν.»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου ΙΙ παρ. 1 της ΣΑΔΦ-Ηνωμένο Βασίλειο: «Εν τη παρούση Συμβάσει, εκτός αν άλλως απαιτεί η έννοια του κειμένου: α) [...]. ε) Ο όρος «πρόσωπον» περιλαμβάνει οιαδήποτε ομάδα προσώπων συσταθείσαν εις νομικόν πρόσωπον ή μη. ζ) [...]. η) Οι όροι «κάτοικος του Ηνωμένου Βασιλείου» και «κάτοικος της Ελλάδος», υποδηλούν οιονδήποτε πρόσωπον το οποίον είναι κάτοικος του Ηνωμένου Βασιλείου **δια τους σκοπούς του**

φόρου του Ηνωμένου Βασιλείου και ουχί πρόσωπον κατοικούν ή διαμένον εν Ελλάδι δια τους σκοπούς του Ελληνικού φόρου και οιονδήποτε πρόσωπον το οποίον είναι κάτοικος ή διαμένει εν Ελλάδι δια τους σκοπούς του Ελληνικού φόρου και ουχί κάτοικος του Ηνωμένου Βασιλείου δια τους σκοπούς του φόρου του Ηνωμένου Βασιλείου. [...]. θ) Οι όροι «κάτοικος ενός των εδαφών» και «κάτοικος του ετέρου εδάφους» υποδηλούν πρόσωπον το οποίον είναι κάτοικος του Ηνωμένου Βασιλείου ή πρόσωπον το οποίον είναι κάτοικος της Ελλάδος, ως απαιτεί η έννοια του κειμένου. ι) Οι όροι «επιχείρησις του Ηνωμένου Βασιλείου» και «Ελληνική επιχείρησις» υποδηλούν βιομηχανικήν ή εμπορικήν επιχείρησιν διεξαγομένην υπό κατοίκου του Ηνωμένου Βασιλείου και βιομηχανικήν ή εμπορικήν επιχείρησιν διεξαγομένην υπό κατοίκου της Ελλάδος και οι όροι «επιχείρησις ενός των εδαφών» και «επιχείρησις του ετέρου εδάφους» υποδηλούν επιχείρησιν του Ηνωμένου Βασιλείου ή Ελληνικήν επιχείρησιν, ως απαιτεί η έννοια του κειμένου. κ) [...]. λ) Δια του όρου «μόνιμος εγκατάστασις» εφ' όσον ούτος χρησιμοποιείται δι' επιχείρησιν ενός των εδαφών, νοείται το Υποκατάστημα, έδρα, εργοστάσιον ή άλλος μόνιμος τόπος εργασίας [...].»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου XIV παρ. 1-3 της ΣΑΔΦ-Ηνωμένο Βασίλειο: «1. Οι νόμοι των Συμβαλλομένων Μερών θα εξακολουθήσουν διέποντες την φορολογίαν του εισοδήματος του προκύπτοντος εις εκάτερον των εδαφών, εκτός εις ας περιπτώσεις προβλέπεται ρητώς το αντίθετον εν τη παρούση Συμφωνία. Εις ας περιπτώσεις το εισόδημα υπόκειται εις φόρον εις αμφοτέρα τα εδάφη θα δίδεται απαλλαγή από την διπλήν φορολογίαν συμφώνως προς τας ακολούθους παραγράφους του παρόντος άρθρου. 2. Υπό την επιφύλαξιν των διατάξεων του νόμου του Ηνωμένου Βασιλείου περί εκπτώσεως εκ του φόρου του Ηνωμένου Βασιλείου του φόρου του καταβλητέου εις έδαφος εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου, ο Ελληνικός φόρος ο καταβλητέος, είτε απ' ευθείας είτε δι' εκπτώσεως δι' εισόδημα εκ πηγών ευρισκομένων εντός της Ελλάδος, θα εκπίπτει εκ του φόρου του Ηνωμένου Βασιλείου του καταβλητέου δια το εισόδημα τούτο. 3. Υπό την επιφύλαξιν των διατάξεων του Ελληνικού νόμου περί εκπτώσεως εκ του Ελληνικού φόρου του φόρου του καταβλητέου εις έδαφος εκτός της Ελλάδος, ο φόρος του Ηνωμένου Βασιλείου, ο καταβλητέος, είτε απ' ευθείας, είτε δι' εκπτώσεως, δι' εισόδημα εκ πηγών ευρισκομένων εντός του Ηνωμένου Βασιλείου, θα εκπίπτει εκ του Ελληνικού φόρου του καταβλητέου δια το εισόδημα τούτο. [...]. 4. [...].»

Επειδή, όπως προκύπτει από την ερμηνεία των προπαρατεθεισών διατάξεων της ΣΑΔΦ-Ηνωμένο Βασίλειο, τα κέρδη που αποκτά φορολογικός κάτοικος (φυσικό πρόσωπο) Ηνωμένου Βασιλείου από επιχειρηματική δραστηριότητα που ασκεί στην Ελλάδα μπορούν να φορολογηθούν και στην Ελλάδα μόνο αν θεωρηθεί ότι η εν λόγω επιχειρηματική δραστηριότητα, από την άσκηση της οποίας αποκτήθηκαν τα κέρδη αυτά, ασκήθηκε-διεξήχθη μέσω μόνιμης εγκατάστασης της εν λόγω ατομικής επιχείρησης του Ηνωμένου Βασιλείου στην Ελλάδα. Εξάλλου, όπως προκύπτει από την ερμηνεία των ίδιων ως άνω προπαρατεθεισών διατάξεων της ΣΑΔΦ-Ηνωμένο Βασίλειο, τα κέρδη που αποκτά φορολογικός κάτοικος (φυσικό πρόσωπο) Ελλάδας από επιχειρηματική δραστηριότητα που ασκεί στην Ελλάδα φορολογούνται μόνο στην Ελλάδα.

Επειδή, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 1 ν. 4172/2013, όπως ίσχυε κατά την 31.12.2015 και την 31.12.2016: «Ο Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε.) ρυθμίζει τη

φορολογία του εισοδήματος: α) των φυσικών προσώπων, β) των νομικών προσώπων και των κάθε είδους νομικών οντοτήτων.»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 ν. 4172/2013,: «Οι όροι που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς του Κ.Φ.Ε. έχουν την έννοια που προβλέπει η κείμενη νομοθεσία, εκτός εάν ο Κ.Φ.Ε. ορίζει διαφορετικά. Για τους σκοπούς του παρόντος νοούνται ως: α) «φορολογούμενος»: κάθε πρόσωπο που υπόκειται σε φόρο εισοδήματος, σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε., β) «πρόσωπο»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κάθε είδους νομική οντότητα, γ) [...], στ) «συγγενικό πρόσωπο»: ο/η σύζυγος και οι ανιόντες ή κατιόντες σε ευθεία γραμμή, ζ) [...].»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 ν. 4172/2013: «1. Ο φορολογούμενος που έχει τη φορολογική κατοικία του στην Ελλάδα υπόκειται σε φόρο για το φορολογητέο εισόδημα του που προκύπτει στην ημεδαπή και την αλλοδαπή, ήτοι το παγκόσμιο εισόδημα του που αποκτάται μέσα σε ορισμένο φορολογικό έτος. [...]. 2. Ο φορολογούμενος που δεν έχει τη φορολογική κατοικία του στην Ελλάδα υπόκειται σε φόρο για το φορολογητέο εισόδημα του που προκύπτει στην Ελλάδα και αποκτάται μέσα σε ορισμένο φορολογικό έτος.»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 και 2 ν. 4172/2013,: «1. Ένα φυσικό πρόσωπο είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας, εφόσον: α) έχει στην Ελλάδα τη μόνιμη ή κύρια κατοικία του ή τη συνήθη διαμονή του ή το κέντρο των ζωτικών του συμφερόντων ήτοι τους προσωπικούς ή οικονομικούς ή κοινωνικούς δεσμούς του ή β) [...]. 2. Ένα φυσικό πρόσωπο που βρίσκεται στην Ελλάδα συνεχώς για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τις εκατόν ογδόντα τρεις (183) ημέρες, συμπεριλαμβανομένων και σύντομων διαστημάτων παραμονής στο εξωτερικό, είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας από την πρώτη ημέρα παρουσίας του στην Ελλάδα. [...]. Η παρούσα παράγραφος δεν αποκλείει την εφαρμογή της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 ν. 4172/2013,: «1. Εισόδημα που προκύπτει στην ημεδαπή είναι **κάθε εισόδημα πηγής Ελλάδας και ιδίως**: α) το εισόδημα από μισθωτή εργασία που ασκείται στην ημεδαπή, καθώς και το εισόδημα από μισθωτή εργασία που ασκείται στην αλλοδαπή και καταβάλλεται από το Ελληνικό Δημόσιο, β) το εισόδημα από συντάξεις που καταβάλλονται από το Ελληνικό Δημόσιο, από ημεδαπό κύριο και επικουρικό φορέα υποχρεωτικής ασφάλισης, καθώς και από επαγγελματικά ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο στην Ελλάδα. γ) το εισόδημα από υπηρεσίες διοίκησης, συμβουλευτικές και τεχνικές που παρέχονται στην ημεδαπή, μέσω μόνιμης εγκατάστασης, δ) το εισόδημα από καλλιτεχνικές και αθλητικές δραστηριότητες που παρέχονται στην ημεδαπή, ε) **το εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα που ασκείται στην ημεδαπή, μέσω μόνιμης εγκατάστασης**, στ) το εισόδημα από τη μεταβίβαση παγίων περιουσιακών στοιχείων από αλλοδαπό που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην ημεδαπή, ζ) **το εισόδημα από ακίνητη περιουσία και το εισόδημα από λοιπά δικαιώματα που προκύπτουν από την ακίνητη περιουσία, εφόσον τα ακίνητα βρίσκονται στην ημεδαπή**, η) το εισόδημα από την πώληση ακίνητης περιουσίας, η οποία βρίσκεται στην ημεδαπή, θ) το εισόδημα από την πώληση ολόκληρης επιχείρησης, εταιρικών μεριδίων ή ποσοστών συμμετοχής, μετοχών, εισηγμένων ή μη ομολόγων και παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, εφόσον οι παραπάνω τίτλοι έχουν εκδοθεί από ημεδαπή επιχείρηση, ι) το εισόδημα από μερίσματα ή λοιπά διανεμόμενα ποσά από νομικό

πρόσωπο που έχει τη φορολογική του κατοικία στην ημεδαπή, ια) το εισόδημα από μερίσματα ή λοιπά διανεμόμενα ποσά από τις νομικές οντότητες που έχουν τη φορολογική τους κατοικία στην ημεδαπή, ιβ) το εισόδημα από τόκους καταβληθέντες ή πιστωθέντες που οφείλονται από φορολογικό κάτοικο Ελλάδας ή αλλοδαπής μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην ημεδαπή, ιγ) το εισόδημα από δικαιώματα που πιστώνεται ή καταβάλλεται από φορολογικό κάτοικο ημεδαπής ή αλλοδαπής μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην ημεδαπή. 2. Ως εισόδημα, που προκύπτει στην αλλοδαπή, νοείται κάθε εισόδημα που δεν προκύπτει στην ημεδαπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1.»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. ΠΟΛ.1201/6.12.2017 (ΦΕΚ Β' 4441/15.12.2017) απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), όπως ίσχυαν κατά την ημερομηνία υποβολής της ως άνω υπ' αριθμ. πρωτ. 51278/3.10.2017 αίτησης του προσφεύγοντος για εκκαθάριση της δήλωσής του ΦΕΦπ φορολογικού έτους 2016 (με επιφύλαξη) ως φορολογικού κατοίκου αλλοδαπής: «1. Το φυσικό πρόσωπο το οποίο πρόκειται να μεταφέρει τη φορολογική του κατοικία στο εξωτερικό οφείλει να υποβάλει, το αργότερο έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του πρώτου δεκαήμερου του μηνός Μαρτίου του φορολογικού έτους που ακολουθεί το φορολογικό έτος αναχώρησης, στο Τμήμα ή Γραφείο [...] της Δ.Ο.Υ. όπου είναι υπόχρεος υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος ως φορολογικός κάτοικος Ελλάδος: αίτηση (έντυπο Μ0) με συνημμένα τα έντυπα Μ1 και Μ7 συμπληρωμένα [...] και επιπλέον για τον ορισμό φορολογικού εκπροσώπου του στην Ελλάδα έγγραφη δήλωση με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής του. Παράλληλα, συνυποβάλλει τα σχετικά **δικαιολογητικά** κατά περίπτωση, **σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παρ.2 και 3 της παρούσας.** [...]. 2. Το προαναφερθέν φυσικό πρόσωπο οφείλει να προσκομίσει, το αργότερο έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του πρώτου δεκαήμερου του μηνός Σεπτεμβρίου του φορολογικού έτους που ακολουθεί το φορολογικό έτος αναχώρησης, στο ως άνω Τμήμα ή Γραφείο της Δ.Ο.Υ.: (α) **Βεβαίωση φορολογικής κατοικίας** από την αρμόδια φορολογική αρχή του κράτους όπου δηλώνει φορολογικός κάτοικος, από την οποία να προκύπτει ότι είναι φορολογικός κάτοικος αυτού του κράτους. Εάν ο φορολογούμενος έχει εγκατασταθεί σε κράτος με το οποίο υφίσταται Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος (στο εξής ΣΑΔΦΕ), **μπορεί να προσκομίσει, αντί της βεβαίωσης,** την προβλεπόμενη Αίτηση για την Εφαρμογή της ΣΑΔΦΕ όπου είναι ενσωματωμένο το πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας (δίγλωσσα έντυπα) ή (β) Σε περίπτωση που δεν προβλέπεται η έκδοση των ανωτέρω από την αρμόδια φορολογική αρχή, [...]. γ) Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η προσκόμιση κάποιων από τα ανωτέρω δικαιολογητικά (υπό α' ή β'), επειδή αποδεδειγμένα η αλλοδαπή φορολογική αρχή δεν τα εκδίδει, τότε απαιτείται βεβαίωση από οποιαδήποτε άλλη δημόσια ή δημοτική ή άλλη αναγνωρισμένη αρχή, με την οποία θα αποδεικνύεται η **μόνιμη και σταθερή εγκατάσταση του προσώπου αυτού στο άλλο κράτος.** 3. **Επιπλέον** των οριζόμενων στην παράγραφο 2, ο φορολογούμενος **οφείλει να προσκομίσει, κατά περίπτωση, και τα κάτωθι:** α) Δικαιολογητικά που να αποδεικνύουν την ημερομηνία αναχώρησης και εγκατάστασής του στη χώρα όπου δηλώνει κάτοικος, προκειμένου να διαπιστώνεται ότι έχει συμπληρώσει τουλάχιστον 183 ημέρες στη χώρα αυτή μέσα σε ορισμένο φορολογικό έτος, ήτοι στο προηγούμενο έτος από εκείνο εντός του οποίου γίνεται η αίτηση μεταβολής. **Τα δικαιολογητικά αυτά μπορεί να είναι, εναλλακτικά και ενδεικτικά,** έγγραφα περί ανάληψης μισθωτής εργασίας, έναρξης

επαγγελματικής δραστηριότητας στην εν λόγω χώρα και υπαγωγής του στην ασφαλιστική νομοθεσία της χώρας αυτής, εγγραφής σε δημοτολόγιο της εν λόγω χώρας, μίσθωσης κατοικίας, εγγραφής ή παρακολούθησης σχολείων των τέκνων στη χώρα αυτή. **Αντί των πιο πάνω επιπλέον δικαιολογητικών, ο φορολογούμενος δύναται να προσκομίζει πιστοποιητικά φορολογικής κατοικίας από τη χώρα στην οποία δηλώνει κάτοικος των δύο (2) προηγούμενων ετών από το έτος στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση μεταβολής.** β) [...]. 4. Τα ως άνω αλλοδαπά δημόσια έγγραφα, όπως αυτά καθορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 1497/1984 [...] θα προσκομίζονται κατά τα διεθνή νόμιμα (σφραγίδα apostille, προξενική θεώρηση, θεώρηση από το ελληνικό προξενείο, κατά τα οριζόμενα σε διεθνείς συνθήκες που έχουν κυρωθεί με νόμο από την Ελλάδα, κατά περίπτωση). [...]. Από τη διαδικασία αυτή εξαιρούνται οι ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΣΑΔΦΕ, όπως αυτές έχουν συμφωνηθεί με τα πενήντα επτά (57) κράτη με τα οποία η Ελλάδα έχει συνάψει Συμβάσεις Αποφυγής Διπλής Φορολογίας. [...]. 5. [...]. 6. Η Δ.Ο.Υ. υποχρεούται να αποφανθεί σχετικά με την πληρότητα και επάρκεια του φακέλου εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υποβολής των δικαιολογητικών των παραγράφων 2 και 3 της παρούσας. [...]. 7. Ο φορολογούμενος οφείλει να διατηρεί όλα τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την απόδειξη της φορολογικής του κατοικίας στην αλλοδαπή σε περίπτωση φορολογικού ελέγχου. 8. **Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή για αιτήσεις μεταβολής φορολογικής κατοικίας που υποβάλλονται εντός του 2017 και επόμενα και αφορούν μεταβολή φορολογικής κατοικίας φυσικού προσώπου για τα έτη 2016 και επόμενα, αντίστοιχα.** Οι φορολογούμενοι των οποίων οι υποβληθείσες εντός του 2017 αιτήσεις απορρίφθηκαν, δύνανται να προβούν σε εκ νέου υποβολή σχετικής αίτησης, η οποία εξετάζεται κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρούσα, εφόσον πληρούν τις τιθέμενες στην παρούσα προϋποθέσεις. 9. Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της. **Η απόφαση ΓΓΔΕ ΠΟΛ. 1058/2015 καταργείται από την έναρξη ισχύος της παρούσας.»**

Επειδή, όπως κρίθηκε (ομόφωνα) με την υπ' αριθμ. 1445/2016 απόφαση (7μ.) του Β' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας (σκέψη 8 της απόφασης): «...Κατά την έννοια, λοιπόν, [...] των διατάξεων των άρθρων 3 και 4 παρ. 1 του ν. 4172/2013, σε φόρο εισοδήματος στην Ελλάδα για το παγκόσμιο εισόδημά του, ήτοι για εκείνο που προκύπτει τόσο στην ημεδαπή όσο και στην αλλοδαπή, υπόκειται, μεταξύ άλλων, το φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την κατοικία του στην Ελλάδα, έχει δηλαδή σ' αυτήν μόνιμη και κύρια πραγματική εγκατάσταση, την οποία έχει καταστήσει, σύμφωνα με τη βούλησή του, το κέντρο των εν γένει βιοτικών του σχέσεων και ζωτικών συμφερόντων (πρβλ. καθ' ερμηνεία του άρθρου 51 ΑΚ, ΣτΕ 259, 3254/2011, 1113/2008 κ.ά., ΑΠ 660/2015, 1730/2009 κ.ά.), **το οποίο αποτελεί στοιχείο προσδιοριστικό της έννοιας της κατοικίας. Ως τέτοιο δε (δηλαδή ως στοιχείο προσδιοριστικό της έννοιας της κατοικίας) νοούμενο στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4172/2013 και όχι ως αυτοτελές κριτήριο προσδιορισμού της φορολογικής κατοικίας, το κέντρο των βιοτικών σχέσεων και ζωτικών συμφερόντων ενός φυσικού προσώπου υφίσταται εκεί όπου το πρόσωπο αυτό αναπτύσσει τους προσωπικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς δεσμούς του** (βλ. άλλωστε τα διαλαμβανόμενα στην αιτιολογική έκθεση για το «κέντρο των προσωπικών, οικονομικών και κοινωνικών συμφερόντων» -δίχως τη διάζευξη που έχει τεθεί στο κείμενο του νόμου- καθώς και για την κατά τα διεθνή πρότυπα και κατευθυντήριες οδηγίες του ΟΟΣΑ, συμπεριλαμβανομένων των

οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έννοια αυτού). **Εξάλλου, προκειμένου να κριθεί εάν ένα φυσικό πρόσωπο έχει (ή πολλώ μάλλον μεταβάλλει την επί μακρόν διατηρούμενη από αυτό) κατοικία, πρέπει να συνεκτιμώνται όλα τα πρόσφορα στοιχεία** (πρβλ. ΣΤΕ 1948/1956, 3870/2002, 3973/2005, 1113/2008, 259/2011 κ.ά.), **όπως ιδίως η ύπαρξη στέγης, η φυσική παρουσία του ίδιου, των μελών της οικογένειάς του (στην οποία δεν περιλαμβάνονται μόνον ο ή η σύζυγος και τα τέκνα αυτού), ο τόπος άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων, ο τόπος των περιουσιακών συμφερόντων, ο τόπος των διοικητικών δεσμών με τις δημόσιες αρχές και φορείς (ασφαλιστικούς, επαγγελματικούς, κοινωνικούς), ο τόπος ανάπτυξης πολιτικών, πολιτισμικών ή άλλων δραστηριοτήτων. Συνεπώς, για τη θεμελίωση της προαναφερόμενης φορολογικής υποχρέωσης ενός φυσικού προσώπου, η φορολογική αρχή πρέπει να προβαίνει σε ειδικώς αιτιολογημένη κρίση αναφορικά με το εάν το πρόσωπο αυτό έχει κατοικία στην Ελλάδα, φέρουσα κατ' αρχήν και το βάρος απόδειξης των πραγματικών περιστατικών που τεκμηριώνουν, επαρκώς, ενόψει των συνθηκών, την ύπαρξή της. [...]. Τέλος, σε περίπτωση που φυσικό πρόσωπο δεν θεωρείται, σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις του ν. 4172/2013, φορολογικός κάτοικος Ελλάδας, δεν ανακύπτει ανάγκη διευθέτησης περίπτωσης διπλής κατοικίας και άρσης σύγκρουσης της φορολογικής εξουσίας της Ελλάδας και εκείνης άλλου κράτους [...].»**

Επειδή, εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του μητρώου του taxis και το υποβληθέν έντυπο Ε3 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, φορολογικού έτους 2017, ο προσφεύγων έχει κάνει έναρξη εργασιών με δραστηριότητες «Άλλα καταλύματα» και «Υπηρεσίες ενοικίασης ακινήτου που προορίζεται για κατοικία».

Επειδή, ο προσφεύγων προσκομίζει αποδεικτικώς, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα αποδεικτικά μέσα:

α) Τα από 19/02/2019 Πιστοποιητικά φορολογικής κατοικίας Ηνωμένου Βασιλείου (Certificate of residence request) για την περίοδο 01/01/2018-31/12/2018, που έχουν εκδοθεί από την φορολογική αρχή του Ηνωμένου Βασιλείου (HM Revenue & Customs, Personal Tax), που αφορούν τον προσφεύγοντα και τη σύζυγό του, (τα οποία φέρουν την επισημείωση της Σύμβασης της Χάγης, προσκομίζονται δε μεταφρασμένα στην ελληνική γλώσσα).

β) Το από 27/06/2018 Πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας Ηνωμένου Βασιλείου (Certificate of residence request) για την περίοδο **01/01/2017-31/12/2017**, που έχει εκδοθεί από την φορολογική αρχή του Ηνωμένου Βασιλείου (HM Revenue & Customs, Personal Tax), που αφορά τον προσφεύγοντα (η οποία φέρει την επισημείωση της Σύμβασης της Χάγης, προσκομίζεται δε μεταφρασμένη στην ελληνική γλώσσα).

γ) Την από 17/01/2017 Επιστολή επιβεβαίωσης φορολογικής κατοικίας Ηνωμένου Βασιλείου (Letter of confirmation of residence) για την περίοδο 06/04/2010-05/04/2016, που έχει εκδοθεί από την φορολογική αρχή του Ηνωμένου Βασιλείου (HM Revenue & Customs, Personal Tax), που αφορά τον προσφεύγοντα (η οποία φέρει την επισημείωση της Σύμβασης της Χάγης, προσκομίζεται δε μεταφρασμένη στην ελληνική γλώσσα).

δ) Σύνοψη υπολογισμού φόρου για τα έτη 2017-18, 2016-17, 2014-15, 2013-14, 2012-13 από την φορολογική αρχή του Ηνωμένου Βασιλείου, μεταφρασμένα στην Ελληνική γλώσσα.

ε) έντυπο δήλωσης φορολογίας εισοδήματος έτους 2018 του ίδιου και της συζύγου του

στ) Βεβαίωση αποδοχών από την εταιρεία ..... μηνός Νοεμβρίου 2018 του ίδιου και της συζύγου του.

ζ) Βεβαιώσεις από την τράπεζα Barclays σχετικά με την τήρηση ανοιχτού αλληλόχρεου κοινού με τη σύζυγό του τραπεζικού λογαριασμού.

η) Βεβαίωση καταβολή δημοτικών τελών για την κατοικία τους στο Manchester.

Επειδή, με τη με αριθμό ...../2019 απάντηση του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. δεν έγινε δεκτή η ταυτόριθμη αίτηση του προσφεύγοντος για αλλαγή φορολογικής κατοικίας και για εκκαθάριση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογ. έτους 2017, ως κατοίκου αλλοδαπής, διότι είχε έναρξη δραστηριότητας στην Ελλάδα.

Επειδή, ο προσφεύγων στις υποβληθείσες δηλώσεις του (Ε1, Ε2 και Ε3) δηλώνει εισόδημα από ακίνητα στα πλαίσια επιχειρηματικής δραστηριότητας, εισόδημα από ακίνητα και εισόδημα από τόκους.

Επειδή, σύμφωνα με τη Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας προκύπτει ότι το εισόδημα που αποκτά ο κάτοικος ενός εκ των συμβαλλόμενων κρατών στο άλλο κράτος δεν τον καθιστά κάτοικο του άλλου κράτους. Εν προκειμένω, το εισόδημα που αποκτά ο προσφεύγων, με οποιαδήποτε μορφή (ως φυσικό ή νομικό πρόσωπο), από την εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας στην Ελλάδα δεν τον καθιστά φορολογικό κάτοικο Ελλάδας.

Επειδή, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή του ο προσφεύγων προβάλλει ότι κατά το φορολογικό έτος 2017 ήταν φορολογικός κάτοικος Ηνωμένου Βασιλείου και όχι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας, για το λόγο αυτό ισχυρίζεται ότι η δήλωση του ΦΕΦΠ του φορολογικού έτους 2017 πρέπει να εκκαθαριστεί ως δήλωση ΦΕΦΠ φορολογικού κατοίκου αλλοδαπής, προσκομίζει δε συναφώς (μεταξύ άλλων) τα δικαιολογητικά που αναφέρθηκαν στις αμέσως προηγούμενες σκέψεις της παρούσας απόφασης της Υπηρεσίας μας. Ο ισχυρισμός αυτός του προσφεύγοντος πρέπει να γίνει δεκτός ως ουσία βάσιμος. Κι αυτό, γιατί, ανεξαρτήτως του ποιος (ο προσφεύγων ή η Φορολογική Διοίκηση) φέρει εν προκειμένω το βάρος απόδειξης ότι κατά το φορολογικό έτος 2017 ο προσφεύγων ήταν (και) φορολογικός κάτοικος Ελλάδας, πάντως από τα προσκομιζόμενα αποδεικτικώς από τον ίδιο τον προσφεύγοντα έγγραφα και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης δεν προκύπτει ότι αυτός κατά το φορολογικό έτος 2017 είχε στην Ελλάδα τη μόνιμη ή εν πάση περιπτώσει την κύρια κατοικία του ή τη συνήθη διαμονή του ή το κέντρο των ζωτικών του συμφερόντων (έστω κι αν είχε κατά το έτος αυτό και με την Ελλάδα οικονομικούς δεσμούς, και συγκεκριμένα τους σχετιζόμενους με το υπό κρίση ακίνητό του στη Ρόδο), αλλά ούτε και το ότι εντός του έτους 2017 βρέθηκε στην Ελλάδα συνεχώς για χρονικό διάστημα που υπερέβη τις 183 ημέρες, με αποτέλεσμα να αποδεικνύεται (πλήρης απόδειξη) ότι κατά το φορολογικό έτος 2017 ο προσφεύγων δεν ήταν (και) φορολογικός κάτοικος Ελλάδας. Απεναντίας, και στο πνεύμα των

προπαρατεθεισών διατάξεων της υπ' αριθμ. ΠΟΛ.1201/6.12.2017 (ΦΕΚ Β' 4441/15.12.2017) απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ (όπως ίσχυαν κατά την ημερομηνία υποβολής της ως άνω υπ' αριθμ. Πρωτ. ....../2018 αίτησης του προσφεύγοντος για εκκαθάριση της δήλωσής του ΦΕφπ φορολογικού έτους 2017 (με επιφύλαξη) ως φορολογικού κατοίκου αλλοδαπής), ο προσφεύγων προσκομίζει μεταξύ άλλων βεβαίωση φορολογικής κατοικίας για τη περίοδο 01/01-31/12/2017, και συνδυαστικώς εκτιμωμένων, προκύπτει ότι κατά το φορολογικό έτος 2017 ο προσφεύγων ήταν φορολογικός κάτοικος Ηνωμένου Βασιλείου. Για όλους τους παραπάνω λόγους, ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος ότι κατά το φορολογικό έτος 2017 δεν ήταν (και) φορολογικός κάτοικος Ελλάδας πρέπει να γίνει δεκτός ως ουσία βάσιμος και συνεπώς η δήλωση του ΦΕφπ του εν λόγω φορολογικού έτους 2017 πρέπει να εκκαθαριστεί ως δήλωση ΦΕφπ φορολογικού κατοίκου αλλοδαπής.

Α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

τη αποδοχή της από 01/04/2019 και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανούς προσφυγής του ..... **του** ....., **ΑΦΜ** ....., και **την ακύρωση** της υπ' αριθμ. πρωτ. ....../2019 αρνητικής απάντησης του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Ρόδου επί της υπ' αριθμ. πρωτ. ....../2018 αίτησής του προσφεύγοντος για εκκαθάριση της δήλωσης ΦΕφπ φορολογικού έτους 2017 (με επιφύλαξη) ως φορολογικού κατοίκου αλλοδαπής.

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στον προσφεύγοντα.

Ακριβές Αντίγραφο

**ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ**

**Η Υπάλληλος του Τμήματος
Διοικητικής Υποστήριξης**

**Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ**

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΑΚΟΣ

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.